

Lapsiryhmän kielellisesti moninainen oppimisympäristö

Pauliina Aaltonen (Espoo), Saila Ikonen (Lahti), Jenny Koli
(Tampere), Riikka Nurmela (Helsinki), Sanna-Kaisa Front
(Helsinki) & Riitta Lankinen (Espoo)

Miksi on tärkeää toteuttaa kielellisesti moninaista oppimisympäristöä?

"Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä. Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan lasten uteliaisuutta ja kiinnostusta kieliin, teksteihin ja kulttuureihin. Kielen kehityksen tukeminen kytkeytyy lapsen monilukutaidon kehittymiseen. Lisäksi se on yhteydessä muun muassa lasten kulttuuriseen osaamiseen ja vuorovaikutukseen liittyvään laaja-alaiseen osaamiseen." (VASU, 2022, 42-43.)

Kielipeda lomake 1: Henkilöstön toiminta

"Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa tiedostetaan, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla. Henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Monikielisuuden näkyväksi tekeminen tukee lasten kehitystä kulttuurisesti moninaisessa maailmassa." (VASU, 2022, 32-33.)

P.A., S.I., J.K., R.N., S-K.F. & R.L

Kielipeda lomake 1: Oppimisympäristö

"Oppimisympäristöissä edistetään lasten kielellistä kehitystä ja kielitietoisuutta sekä tuodaan näkyväksi kulttuurista moninaisuutta." (Vasu 2022 s. 34.)

P.A., S.I., J.K., R.N., S-K.F. & R.L

Kielipeda lomake 1: Lapsen osallisuus

"Kehittyvät kielelliset taidot avaavat lapsille uusia vaikuttamisen keinoja, mahdollisuuksia osallisuuteen ja aktiiviseen toimijuuteen. Kieli on lapsille sekä oppimisen kohde että väline. Sen avulla lapsi ottaa haltuun erilaisia tilanteita ja asioita sekä toimii vuorovaikutuksessa muiden kanssa, ilmaisee itseään ja hankkii tietoa. Lasten kielellistä kehitystä tukee monipuolinen varhaiskasvatuksen kieliympäristö sekä yhteistyö huoltajien kanssa." (VASU, 2022, 43.)

P.A., S.I., J.K., R.N., S-K.F. & R.L

SUUNNITELMA

- ❖ Suunnitelmana oli tuoda näkyviin lapsiryhmässä olevien kielten rikkaus.
- ❖ Pohtia Lukulumon tuomia mahdollisuuksia lapsiryhmään. Sovimme yhdessä Lukulumon käyttöönottoa omassa työympäristössä (noin 10 kertaa).
- ❖ Kielipedan lomake 1:n kautta kartoittaa lapsiryhmän kielitietoista oppimisympäristöä.

KUVAUS TOTEUTUKSESTA

- ❖ Toteutus alkoi oman ryhmän kielitietoisen toiminnan kartoituksella.
- ❖ Lukulumon ottaminen konkreettisesti osaksi pedagogista menetelmää.
- ❖ Jokainen toteutti Lukulumon käyttöä ryhmässään parhaaksi näkemällä tavalla.
- ❖ Toteutimme Lukulumon satutuokiot samalla ajatuksella eli kuuntelemalla satu sekä suomenkielellä, että muilla ryhmästä löytyvillä kielillä.

P.A., S.I., J.K., R.N., S-K.F. & R.L

ARVIOINTI

- ❖ Kielipedan osio 1 toi esille kehittämiskohteita:
 - ❖ monikielisen kirjallisuuden lisääminen
 - ❖ oppimisympäristön muokkaaminen moninaisemmaksi ottamalla huomioon eri kulttuuritaustat
 - ❖ lisäämällä henkilökunnan kielitietoisuutta
 - ❖ lapsen osallisuus
- ❖ Lukulumon satuhetket tukevat positiivista identiteetin kehitystä, osallisuuden tunnetta sekä yhteisöllisyyttä
- ❖ Lapset löysivät yhteneväisyyksiä eri kielikielistä esimerkiksi sanasta spagetti

P.A., S.I., J.K., R.N., S-K.F. & R.L

ARVIOINTI

- ❖ Lukulumo ollut pieni, inspiroiva, osa monikielisyyden esille tuomista lapsiryhmässä.
- ❖ Kieliä tullut arkeen lisää mm. lauluihin, toimintatuokioihin (passien tekeminen, sää tiedotus - pakkaaminen matkaa varten, matkustaminen eri maihin eri kulkuvälinein, vanhemmat lähettivät kuvia omasta maastaan)
- ❖ Lasten suhtautuminen ja kiinnostuneisuus toisiaan kohtaan lisääntynyt ja empatiakyky vahvistunut
- ❖ Koulutuksen työvälineitä osiosta perheille jaettu infokirjeitä (Lukulumo Family, vuorovaikutuksellinen sadun lukeminen, monikielinen juliste lukemisesta, lue lapselle, Monikielinen kirjasto, read hour-kampanjajuliste)

JATKOIDEAT

- ❖ Lukulumon ottaminen aktiiviseen käyttöön lapsiryhmässä - esim. tarinan kuuntelemisen/lukemisen lisäksi draaman käyttäminen (varjoteatteri, käsinuket yms. tuokiossa).
- ❖ Jatkoideana voisi lähteä tutkimaan kirjoista eri kielillä opittuja sanoja; miltä sanat näyttävät eri kielillä kirjoitettuna
- ❖ Perheitä voi osallistaa Lukulumon käyttöön mainostamalla Lukulumon Family sovellusta (14 vrk ilmainen kokeilu), pk-seudulla osassa päiväkotuja on perheille jaettu yksilölliset tunnukset

JATKOIDEAT

- ❖ Kielipedan käyttöönotto pysyväksi työvälineeksi - keskustelua/arviointia käytetään syksyn aloituksessa erityisesti, jos tiimi vaihtuu ja arviointia kuluneesta toimintakaudesta keväisin. (toiminnan suunnitelmallisuus esim. juhlakalenteri huomioiden toimintakaudelle)
- ❖ Oppimisympäristön laajentaminen päiväkodin seinien sisältä myös toisaalle, esim. retket ympäristöihin, jossa näkyisi ja kuuluisi eri kieliä näiden omassa ympäristössä. Esim. Pasilan kirjastossa Ninho ry. järjestää lukuhetkiä portugalin ja espanjan kielellä. (Vasu 2022 s. 34-35 yhteistyö muiden toimijoiden kanssa)
- ❖ Huoltajien osallistaminen, esim. "tervehdyskäynnit" ryhmässä tai projekteihin osallistuminen esim. materiaalin tuominen/ lähettäminen (kirjat, kuvat, laulut yms) (Vasu 2022 s. 35 yhteistyö huoltajien kanssa)

P.A., S.I., J.K., R.N., S-K.F. & R.L

JATKOIDEAT

- ❖ Erilaiset projektit toimintakauden aikana lasten kanssa (maailman ympäri matkustaminen – tutustuminen maihin, kieliin, lauluihin, leikkeihin, ruokakulttuuriin tutustuminen (Pikku Kakkosen ohjelma: Sormilla vai puikoilla)

P.A., S.I., J.K., R.N., S-K.F. & R.L